

Toelichting Wet bescherming persoonsgegevens (WBP)

Wet van 6 juli 2000, Staatsblad 2000, 302 Gewijzigd bij wet van 5 april 2001, Stb. 2001, 180

PARAGRAAF 1 DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens IN HET ALGEMEEN

Artikel 10

1. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt. 2. Persoonsgegevens mogen langer worden bewaard dan bepaald in het eerste lid voor zover ze voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden bewaard, en de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen ten einde te verzekeren dat de desbetreffende gegevens uitsluitend voor deze specifieke doeleinden worden gebruikt.

2. PARAGRAAF 2

DE VERWERKING VAN BIJZONDERE PERSOONSgegevens

Artikel 16 De verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging is verboden behoudens het bepaalde in deze paragraaf. Hetzelfde geldt voor strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.

5 Voor meer actuele informatie zie: <http://www.eerstekamer.nl/> Appendix Sportmassage Nederlands Genootschap voor Sportmassage Pagina 25 8-10-2009

Artikel 21

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid te verwerken als bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door: a. hulpverleners, instellingen of voorzieningen voor gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening voor zover dat met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene, dan wel het beheer van de betreffende instelling of beroepspraktijk noodzakelijk is.

Bewaartermijn cliëntengegevens. In de Wet Bescherming Persoonsgegevens⁶ (WBP) staat niets specifiek hierover voor sportmasseurs. Voor wat betreft het doen van geneeskundige behandelingen staat een wettelijke bewaartermijn van 10 jaar. Aangezien de handelingen van sportmasseurs niet vallen onder 'geneeskundige behandelingen' geeft art. 10 van de WBP het advies om de cliëntengegevens te bewaren zo lang het nodig

is of zolang mogelijk. Het NGS adviseert o.b.v. een eerdere rechtelijke procedure een bewaartermijn van minimaal 2 jaar. 6 Voor meer actuele informatie zie: <http://www.eerstekamer.nl/> Appendix Sportmassage

10) Hoofdpijnen wet- en regelgeving cliëntenrechten

Toelichting Wat zijn cliëntenrechten? Als een cliënt in behandeling komt bij bijvoorbeeld een vrijgevestigde hulpverlener treden er een aantal regels in werking waaraan u en uw behandelaar moeten voldoen.

Er bestaan algemene rechten en specifieke rechten die per instelling kunnen verschillen. De specifieke rechten zijn vaak vastgelegd in een huishoudelijk reglement. Veel algemene rechten zijn wettelijk vastgelegd, zoals in de wetten WKCZ (Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector of de Klachtwet) en WGBO (Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst).

De algemene rechten zullen hieronder worden behandeld. Vervolgens worden er enkele omstandigheden belicht, waarbij de rechten van de cliënt beperkt kunnen worden. Tevens wordt aandacht besteed aan hoe de cliënt kan handelen als er een klacht is.

De algemene rechten voor cliënten beslaan de volgende onderwerpen7:

1. Recht op een behandeling en een duidelijk behandelplan
2. Inzage dossier.
3. Privacy
4. Inspraak

Ad 1. Recht op een behandeling en een duidelijk behandelplan

De cliënt heeft recht op behandeling, begeleiding en verpleging (verzorging). Dit wil echter niet zeggen dat de cliënt altijd direct in behandeling kunt (denk bijvoorbeeld aan de wachtlijsten). Als de cliënt in behandeling komt dan:

Magniemandzonderdetoestemmingaanhetlichaamvandecliëntkomenof behandelen. Een uitzondering is als de cliënt gedwongen bent opgenomen en/of

sprake is van een acute noodsituatie,

Heeft de client recht op een vertrouwensrelatie met de behandelaar of begeleider, waarbinnen deze de cliënt met respect behandelt en serieus neemt. Dwang is hiermee in strijd,

Kan de client aanspraak maken op voldoende aandacht (leesregelmatige gesprekken) van hulpverleners,

Kan de client aandringen op een andere hulpverlener of op overplaatsing naar een andere afdeling, als de cliënt geen vertrouwen heeft in de huidige hulpverlener,

Hebben minderjarigen vanaf 16 jaar en volwassenen het recht om in principe volledig zelf over de behandeling te beslissen (de zorgverlener heeft toestemming van de cliënt nodig alvorens de cliënt wordt behandeld),

- Moet de behandelaar antwoord geven op al de vragen van de cliënt,
- Heeft de client het recht (overigens vaak op eigen kosten) een tweede behandelaar om advies te vragen (second opinion).

7 Voor meer actuele informatie zie: <http://www.igz.nl/> Appendix Sportmassage Nederlands Genootschap voor Sportmassage Pagina 28 8-10-2009

- Kan de client om overplaatsing naar een andere afdeling of een andere instelling verzoeken (indien de cliënt is opgenomen in een ziekenhuis)
- Heeft de client tevens recht op een goede lichamelijke zorg. Dit betekent dat de cliënt, indien hij/zij is opgenomen, zijn/haar huisarts, tandarts en specialisten moet kunnen raadplegen.
- Mag een behandelaar geen seksuele relatie met client aangaan. Ook niet als de client het initiatief neemt.
- Heeft client het recht op uw eigen geloof of levensovertuiging en de uitoefening daarvan.

Belangrijk als cliënt in behandeling komt is het opstellen van een behandel-, begeleidings- of Zorgplan (hierna: stappenplan). Dit is een overeenkomst tussen u en uw behandelaar waarin zaken als doelstelling en vorm van de behandeling e.d. aan de orde komen. U dient tot een plan te komen, waar u en de cliënt het allebei over eens zijn. De behandelaar mag het niet eenzijdig opleggen of zonder toestemming tussentijds wijzigen.

Als de cliënt bij een zelfstandig gevestigde hulpverlener in behandeling komt, wordt aangeraden na te gaan of hij of zij is aangesloten bij een overkoepelende beroepsvereniging (zoals het Nederlands Genootschap voor Sportmassage (NGS)). Deze vereniging heeft aparte richtlijnen waaraan de hulpverlener moet voldoen en kent een interne klachtenprocedure. Vraagt u deze regels gerust op.

Ad 2. Inzage dossier. De cliënt heeft zondermeer recht om de gegevens (dossier) in te zien. In het dossier worden gegevens vastgelegd zoals resultaten van onderzoek, verslagen van observaties, het stappenplan, verslagen van gesprekken, etc. Werkaantekeningen kunnen door de behandelaar wel worden verwijderd. De cliënt heeft het recht aantoonbare fouten in zijn/haar dossier te corrigeren en het dossier aan te vullen met zijn/haar mening. De verantwoordelijke hulpverlener kan als eis stellen dat het dossier onder toezicht wordt ingezien als hij dat wenselijk acht. Cliënt heeft echter het recht om tegen kostenvergoeding fotokopieën van het dossier te maken, zodat de cliënt het rustig in zijn/haar eigen omgeving en tijd door kunt lezen. Cliënt heeft recht op geheimhouding van de gegevens. Mensen die niet direct bij uw behandeling betrokken zijn, mogen het dossier niet inzien. Bij overplaatsing mag de nieuwe hulpverlener of instelling uw dossier niet inzien zonder schriftelijke toestemming van de cliënt. De Inspectie voor de GGz mag het dossier wel inzien, maar vraagt de cliënt gewoonlijk eerst om toestemming.

WKCZ De Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector bepaalt dat elke zorgaanbieder een regeling moet treffen voor de behandeling van klachten

door cliënten. De zorgaanbieder moet deze regeling op passende wijze onder de aandacht brengen van cliënten. Cliëntenrechten:

- Op een klachtenregeling met klachtencommissie.
- Op informatie over de klachtenregeling.
- Op mondeling of schriftelijk toelichten van de klacht.
- Op uitspraak binnen de gestelde termijn.
- Op een jaarverslag van de klachtencommissie (aan de organisatie die de belangen van cliënten in de regio behartigt).

Kwaliteitswet Zorginstellingen De kwaliteitswet Zorginstellingen stelt globale eisen aan de kwaliteit van de zorg. De nadruk van deze wet ligt bij de eigen verantwoordelijkheid van instellingen voor het leveren van kwalitatief goede zorg. De wet geldt voor alle zorginstellingen, de instellingen moeten de algemene regels zelf nader uitwerken en invullen. De instellingen moeten omwille van de kwaliteit aan vier eisen voldoen:

- Verantwoorde zorg Doeltreffend, doelmatig en cliënt gericht.
- Op kwaliteitgericht beleid De instelling organiseert de zorgverlening op zodanige wijze, voorziet de instelling zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig van personeel en materieel, en draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, dat een en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot een verantwoorde zorg.

Algemene gedragsregels

Artikel 2 De masseur zal zijn cliënt naar beste vermogen en zonder aanzien des persoons behandelen, adviseren en begeleiden. Hij zal aan hem toevertrouwde feiten van vertrouwelijke aard te allen tijde dienen te respecteren.

Artikel 3 De masseur zal, voor zover zijn beroepsbevoegdheden hem de mogelijkheid daartoe bieden, ernaar streven elke cliënt de meest adequate behandeling te geven.

Artikel 4 De masseur zal de grenzen van zijn beroep ten opzichte van andere deskundigen, werkend op het terrein van de volksgezondheid, in acht nemen. Hij onthoudt zich bij de uitoefening van zijn beroep van handelingen en uitspraken, welke gelegen zijn buiten het terrein van zijn eigen deskundigheid en/of bekwaamheid.

Artikel 5 De masseur is vrij in zijn opzet van een te volgen behandelplan. Hij zal echter gevolg geven aan de adviezen van de verwijzer.

Artikel 6 De masseur zal in zijn behandeling en advisering rekening houden met de levensbeschouwelijke opvattingen en het cultuurpatroon van de cliënt. Bij al zijn handelen zullen de belangen van de cliënt prevaleren, ongeacht of de cliënt reeds tot zijn cliëntenkring behoort dan wel zich tot hem wendt met het verzoek tot zijn cliëntenkring te worden toegelaten.

Artikel 7 De cliënt is vrij in de keuze van masseur. Het recht op deze vrije keuze houdt eveneens in dat een de cliënt de relatie met de masseur kan verbreken.

Artikel 8 De masseur zal de cliënt of diens (wettelijke) vertegenwoordiger op een voor hem begrijpelijke wijze op de hoogte stellen van het doel van de behandeling en de wijze waarop deze wordt toegepast. Het bovenstaande geldt eveneens voor eventuele wijzigingen in de behandeling.

Artikel 9 De behandeling kan geschieden na verwijzing. De verwijzing dient plaats te vinden in de vorm van een gedateerde en ondertekende schriftelijke opdracht die verder nog bevat: naam en woonplaats van de opdrachtgever, naam, geboortedatum en woonplaats van de cliënt en diagnose en/of omschrijving van de diagnostiek.

Klachtenformulier NGS: <https://www.ngsmassage.nl/klachten>